

28 feb

Update over de nieuwe studiemethode Duits voor LVD

Beste collega Duits bij de opleiding Luchtvaartdienstverlening

Meer dan twee jaar geleden werd ik door twee oud-collega's Duits van ROC Leeuwenborgh benaderd met de vraag, of ik een methode Duits voor de opleiding Luchtvaartdienstverlening wilde schrijven. Ik heb heel wat jaren met hen samengewerkt op de afdeling Toerisme en voor deze opleiding ook studiemethodes geschreven, met als laatste versies *Beruf im Tourismus A2 en B1*. Daarna volgde nog een A1-methode voor 1e-jaars MBO-studenten met een achterstand in Duits: zie bladerpdf's www.scholarvof.nl.

Luchtvaartdienstverlening heeft natuurlijk raakvlakken met de toeristische opleidingen, maar ik had er geen directe ervaring mee. Het verzoek was echter zo interessant, dat ik er op ben ingegaan. Ik ben me op verschillende

manieren gaan voorbereiden/oriënteren: en wel door het bestuderen van het kwalificatiedossier Dienstverlening in de luchtvaart, door het voeren van gesprekken met LVD-collega's en studenten en het lezen van stageverslagen. Ook ben ik bij LVD-stagebedrijven op bezoek gegaan in Maastricht, Düsseldorf, Eindhoven, Rotterdam en Amsterdam. Hier heb ik heel uitvoerig gesproken met stagiaires en hun begeleid(st)ers. Van hen leerde ik, welke de belangrijkste talige taken bij hun werkzaamheden zijn. Deze bevindingen heb ik verwerkt in de talrijke A2- en B1-oefeningen spreekvaardigheid.

Hoe komen de diverse vaardigheden in deze A2-methode aan bod?

1 Het idioom

Ik vind het idioom het belangrijkste item bij een beroepsgerichte A2-methode, m.a.w. dat studenten eerst de juiste vaktermen kennen en zich daarmee weten te redden. Hier kom ik op terug bij de bespreking van de B1-methode. Op diverse manieren wordt dit item voor de student aantrekkelijk gemaakt.

A Leesvaardigheid

Het verrijken van de woordenkennis zonder de vaardigheid lezen te oefenen, is eigenlijk ondenkbaar. Ondanks het feit, dat toetsing van de vaardigheid "lezen" bij de examinering niet vereist is, staan er in elk hoofdstuk toch steeds enkele leesteksten. Ik heb samen met mijn zoon Rick (verantwoordelijk voor de huisstijl, website

2, 05

Der Check-in Automat

Kein langes Warten mehr: Sie können einfach schnell und unkompliziert am Check-in Automaten direkt am Flughafen einchecken. Einzige Voraussetzung ist ein elektronisches Ticket.

“Kein langes Warten mehr: Sie können selbst und schnell am Check-in Automaten einchecken”

Sie haben drei Möglichkeiten, sich am Check-in Automaten zu identifizieren. Die verschiedenen Optionen sehen Sie direkt auf dem Startbildschirm des Automaten.

1 Sie können mit Ihrer Miles & More-Karte, Kundenkarte oder Kreditkarte einchecken. Sie legen eine dieser Karten auf den Kartenleser (RFID-Leser) dieses Check-in Automaten. Dann startet der Check-in Prozess. Verfügen Sie nicht über eine dieser Karten, dann führen

Sie Ihre Kreditkarte bitte wie gewohnt in den Automaten ein.

2 Sie legen einfach Ihren maschinenlesbaren Pass auf den Scanner. Anschließend geben Sie die Flugnummer, den Zielort oder den Buchungscode Ihres Fluges ein.

3 Sie berühren den Bildschirm und geben Ihren Nachnamen sowie den Buchungscode Ihres Fluges ein. Diesen finden Sie in Ihrer Buchungsbestätigung in Ihrem Profil unter “Meine Buchungen”.

Sind Sie bereits eingeklickt und möchten Sie Änderungen vornehmen, zum Beispiel eine Sitzplatzänderung, dann legen Sie einfach Ihre Bordkarte oder Ihr Mobiltelefon mit dem Barcode nach unten auf den Scanner des Automaten.

Achtung! Die Nutzung der Check-in Automaten ist für Fluggäste mit Haustieren momentan nicht möglich! Nach Abschluss des Check-in Prozesses wird Ihnen auf dem Bildschirm die Nummer des Gepäckabgabeschalters angezeigt, an dem Sie Ihr Gepäck wieder ohne lange Wartezeit aufgeben können.

Schneller Gepäck einchecken?

Wenn Sie Ihr Gepäck an einem Gepäckautomaten abgeben möchten, ist es absolut notwendig, dass Sie schon über eine Bordkarte verfügen.

Zeit und Nerven sparen!

Wenn Sie die Möglichkeit haben, am Vorabend einzuchecken, sparen Sie am Reisetag Zeit und Nerven!

Der Gepäckautomat

An vielen Flughäfen haben Sie die Möglichkeit, Ihr Reisegepäck an einem der zahlreichen Gepäckautomaten der Airlines selbst aufzugeben. Voraussetzung zur Nutzung der Gepäckautomaten:

1 Sofern Ihre Airline Gepäckautomaten anbietet, haben Sie die Möglichkeit, diese zur Aufgabe Ihres Reisegepäckes zu nutzen. Wenn Sie Ihre Bordkarte bereits mobil, online oder an einem Check-in Schalter erhalten haben, dann können Sie Ihr Gepäck an einem Gepäckautomaten abgeben. Zudem sollten Sie gültige Reisepapiere mit sich führen.

Gepäckabgabe am Gepäckautomaten – so geht’s:

1 Legen Sie den Barcode Ihrer Bordkarte auf den Scanner. Bitte beachten Sie, dass die Hintergrundbeleuchtung Ihres Handys eingeschaltet ist, falls Sie eine mobile Bordkarte verwenden.

2 Überprüfen Sie die Angaben zu Ihrer Buchung, die auf dem Bildschirm erscheinen und drücken Sie auf “Gepäck aufgeben”, wenn alle Angaben stimmen.

4 Stellen Sie das erste Gepäckstück auf das Band.

5 Der selbstklebende Gepäckanhänger wird automatisch gedruckt.

6 Befestigen Sie den Anhänger an Ihrem Gepäckstück.

7 Bestätigen Sie den Abtransport Ihres Gepäcks. Sie können nun noch weitere Gepäckstücke aufgeben.

8 Ein Beleg über das abgegebene Gepäck wird gedruckt. Bitte bewahren Sie den Beleg auf, bis Sie Ihr Gepäck am Zielort zurück erhalten haben.

Im Falle von Übergepäck kann man umpacken oder man bekommt eine Rechnung ausgestellt. Der Automat druckt den Gepäckanhänger aus, den man als Schlaufe um den Griff klebt. Auf ‘OK’ klicken. Fertig.

Die Rechnung für das Übergepäck sollte man vor dem Abflug an einem Service-Schalter der Airline bezahlen. Ansonsten kann es vorkommen, dass das Gepäck nicht auf den Flieger verladen wird.

In Zukunft nur Gepäckautomaten?

Klassische Check-in-Schalter sind ein Auslaufmodell. Airlines wollen Ihre Geschäftsreisenden dazu bringen, die Koffer selbst aufzugeben.

Sperrgepäck € 140,-

Dieses Beitrag zahlen Sie ohne Voranmeldung. Also nicht vergessen beim Buchen!

voorbeeld 1: een ‘Magazine’ tekst

en lay-out-zaken) gezocht naar een leuke manier, om studenten toch gemotiveerd aan het lezen te krijgen. De originele teksten zijn beduidend ingekort en in de vorm van een magazine artikel gegoten. Daarbij wordt gebruik gemaakt van zogenaamde pull-quotes en onder de tekst staan enkele wetenswaardigheden met afbeeldingen die betrekking hebben op het onderwerp van de tekst. Zie voorbeeld 1. Verder moet de student

‘Daarbij wordt gebruik gemaakt van zgn. pull-quotes..’

bij de beantwoording van niet altijd makkelijke Nederlandse of Duitse vragen en uitspraken A of B omcirkelen óf onder het rijtje met goed / fout een kruisje zetten, waardoor het een snelle A2-oefening wordt. 1e-jaars vinden dit doorgaans fijner dan antwoorden in het Nederlands. Zie voorbeeld 2.

B Woordenlijsten

Uiteraard zijn er ook diverse thematische woordenlijsten N-D en D-N. Deze moeten wel nog door de student worden ingevuld. Om te voorkomen, dat er teveel foutieve woorden worden opgeschreven, kunnen alle woordjes achterin het boek opgezocht worden. De A1-methode, waarin deze procedure ook wordt toegepast, heeft bewezen dat de student hiervan meer leert, dan wanneer de vertalingen “vorgegeven” worden. In het begin zijn deze rijtjes niet al te lang, maar verderop worden deze wat langer en frequenter. Zie voorbeeld 2. Deze woorden kunnen weer via de Scholar-website geleerd worden met hulp van de programma’s Wrts (www.wrts.nl) en/of Wozzol (www.wozzol.nl).

C Luistervaardigheid

De audio-fragmenten zijn vanaf de Scholar-site te beluisteren via de beamer in de klas of op de laptop, op de computer thuis of zelfs met behulp van de smartphone. Ook hierbij geldt weer, dat het fragment niet te lang duurt. Elke audio-opname is opgeknipt in stukjes, zodat de beantwoording, ook weer met het aanstrepen van goed of fout, op dit A2-niveau niet te moeilijk is.

3.01 Die Online-Buchung

Lesen Sie Text 3.01 und kreuzen Sie die richtige Antwort an: G (goed) oder F (fout). Die Aussagen stehen in willkürlicher Reihenfolge.

	G	F
1. Er is gekozen voor de goedkoopste (enkele) vlucht Wenen - Amsterdam op 29 december.		
2. Als de passagier vanaf Eindhoven zou willen terugvliegen, moet hij "Gabelflüge" kiezen.		
3. Bij Austrian Airline zijn er binnen de Economy Class maar liefst 3 keuzemogelijkheden.		
4. Wil je extra comfort, dan kan dat, maar dan moet je wel Business Class boeken.		
5. Bij het duurdere Economy Class worden bij een omboeking geen kosten berekend.		
6. Kies je voor de duurste variant (Economy Flex), dan mag je o.a. als eerste instappen.		
7. Voor € 17,- reserveer je een zitplaats met recht op voorrang bij een noodlanding.		
8. Bij deze online-boeking kun je aan de kleur van de zitplaatsen zien, welke nog vrij zijn.		
9. Op de site is ook te zien, hoe laat je op het vliegveld uiterlijk ingecheckt moet zijn.		
10. Als je alleen maar handbagage hebt, dan zijn de afmetingen ervan niet zo belangrijk.		

3.02 Wörterlisten

Ergänzen Sie die Wörterlisten.

der Hin- und Rückflug	_____	de heenvlucht	_____
der einfache Flug	_____	het kind	_____
der Erwachsene	_____	Wenen	_____
der Gabelflug	_____	de duur	_____
	_____	het tarief	_____
die Gemütlichkeit	_____	snacks en drankjes	_____
der Gutschein	_____	de handbagage	_____
(aus-)wählen	_____	de zitplaats	_____
die erweiterte Suche	_____	aan het venster	_____
ohne Sitz	_____	aan de gang	_____

Kapitel 3

voorbeeld 2: oefening en woordenlijst

2 Theorie

Wanneer een audio, een leestekst, een e-mail of appje daartoe aanleiding geeft, wordt er een stukje theorie ingevoegd. Bij deze theorie wordt iets uitgelegd m.b.t. idioom, uitspraak of grammatica. Zie voorbeeld 5.

3 Schrijfvaardigheid

Ook hier weer de vermelding dat er in elk hoofdstuk enkele appjes en e-mailtjes staan, ondanks het feit dat schrijfvaardigheid niet vereist is / getoetst wordt. Het taalniveau is A1, dus heel eenvoudig. De opdracht is heel kort en gebruiksvriendelijk en zorgt tevens voor wat afwisseling in de stof en in de les. Appje: zie voorbeeld 3 en E-Mail: zie voorbeeld 6.

‘...kort en gebruiksvriendelijk, voor wat afwisseling in de les’

umbuchbar	_____	vanaf 12 jaar**	_____
erstattbar	_____	bij de nooduitgang	_____
die Gebühr	_____	vooraan	_____
das Freigeäck	_____	in het midden	_____
bevorzugen	_____	achteraan	_____
ermöglichen	_____	de reservering	_____
bequem	_____	de beenruimte	_____
die Annahmeschlusszeit	_____	uur**	_____
der Plan	_____	de site	_____
die Darstellung	_____	de gate	_____
hinzufügen	_____	de afmeting, maat	_____
ein Drittel**	_____	de rij	_____
das Schnäppchen	_____	het getal	_____

3.03 Eine App schreiben

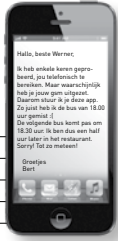
Übersetzen Sie diese App und studieren Sie dazu auch die Theorie auf den Seiten 18 und 57.

also bis verpassen das Handy um 18.00 ... dir deshalb versuchen telefonisch gleich der Bus (2 x) das Mal (+e)

aber ausmachen erst eine halbe ... schicken soeben

einige nächste erreichen dich wahrscheinlich kommen

die App Entschuldigung im Restaurant

Hallo, beste Werner,
 Ich habe ankäse kernen geprobieren, sie sind fantastisch zu trinken. Maar waarschijnlijk heb je deze app al geïnstalleerd. Je moet hem nu in de app downloaden. Die volgende bus komt pas om 18:00 uur. Ik denk dat we niet heel laat komen in het restaurant. Sorry! Tot zo me!

Grüßes
 Bus

der Check-in

voorbeeld 3: een appje schrijven

4 Spreken

Bij de vaardigheid "spreken" wordt begonnen met heel makkelijke (privé-)onderwerpen zoals jezelf voorstellen. Daarna moeten studenten ook spreken over bepaalde beroepssituaties. Zie voorbeeld 7.

5 Gesprekken voeren

Vanaf hoofdstuk 2 komt deze vaardigheid heel frequent aan bod. De vorm is dezelfde als bij mijn eerdere methodes:

Linker kolom:

- de Nederlandse volledig uitgeschreven tekst (soms ook telegramstijl-opdrachten)

Rechter kolom:

- de tekst van de Duitstalige toerist, die in het Duits staat.
- de tekst van de beroepsbeoefenaar die vertaald moet worden met behulp van de Duitse woorden die in een Wörterkasten door elkaar staan.

Na de correctie/bespreking worden deze gesprekken geoefend en komen soms terug in de opdracht *spreken*. Zie voorbeeld 4.

3.07 Gespräch am Check-in: der Vorabend Check-in

Situation: Sie checken einen Fluggast ein.
Aufgabe: Ergänzen Sie und üben Sie die Gespräche zu zweit, wobei Sie die Rollen wechseln.

in Ordnung hoffentlich der Sitzplatz [-e] noch bitten [+4] die Person [-en] der Gepäckbeleg alles Sie selbst stellen auf [+4] wie viel genau einen guten Flug möglich sein, gehen schon wie viele Koffer oder die Waage erlaubt also jetzt

Gespräch: A = der / die Bodensteward /-ess; B = der Fluggast

1A Goedenavond, zegt u 't maar!	_____
Goedenavond, ik wil graag van de late night check-in gebruik maken.	Guten Abend, ich möchte gerne vom Vorabend Check-in Gebrauch machen.
2B _____	_____
3A Dat kan. Is het voor [+4] uzelf of reizen nog andere personen mee?	_____
4B Het is voor mij en mijn gezin.	Es ist für mich und meine Familie.
5A Okay en met hoeveel personen reist u?	_____
6B Wij zijn met vijf personen: mijn vrouw, ik en onze drie kinderen.	Wir sind fünf Personen: Meine Frau, ich und unsere drei Kinder.
7A Mag* ik uw ticket [4e nv] en hopelijk heeft u alle passen [4e nv] bij zich?	_____
8B Hier op mijn gsm staat het ticket. En dit zijn alle passen.	Hier auf meinem Handy steht das Ticket. Und dies sind alle Reisepässe.
9A Is allemaal in orde en hoeveel koffers wilt* u graag inchecken?	_____
10B Ik wil graag drie grote koffers inchecken.	Ich möchte drei große Koffer einchecken
11A Goed, dan verzoek ik u, deze koffers nu op de band te zetten.	_____

12B En hoe zit het met de handbagage?	Und wie ist es mit dem Handgepäck?
13A Per persoon is een stuk handbagage toegestaan. U mag dus vijf stuks [!] meenemen.	_____
14B En daarmee kunnen we morgen rechtstreeks naar de douane gaan?	Und damit können wir morgen direkt zur Sicherheitskontrolle gehen?
15A Dat klopt, maar denkt u wel aan gewicht en afmetingen van de [2e nv] handbagage?	_____
16B Jawel, maximaal 10 kg en 45 x 40 x 25 cm.	Jawohl, maximal 10 kg und 45 x 40 x 25 cm.
17A Precies! Ik ga* voor u 5 zitplaatsen reserveren: 17A, 17B, 17C en 18A, 18B.	_____
18B Dank u wel! Deze voortijdige check-in kost € 5,- per persoon, toch?	Danke sehr! Dieser Vorabend Check-in kostet € 5,- pro Person, oder?
19A Nee, deze extra service is bij ons gratis.	_____
20B Oh geweldig, dat is pas klantvriendelijk! Hier zijn uw passen, de instapkaarten en het bagagestrookje. Ik wens u alvast een goede vlucht!	Oh großartig, das ist aber kundenfreundlich!
21A _____	_____
22B Bedankt en tot ziens!	Vielen Dank und auf Wiedersehen!

Theorie Idiom: dürfen / mögen und gehen / werden

de werkwoorden **dürfen*** en **mögen***

mogen, toestemming hebben

Mag ik u iets vragen?
U mag slechts één stuk handbagage meenemen.

houden van, mogen [= leuk vinden]

Houdt u van tomatensap?
Ik mag mijn collega Etise heel graag.

Als men iets beleeft wil aangeven [wens, vraag]
Ik zou u willen verzoeken, nog even te wachten.
Wilt u graag een plek aan de gang?

*de werkwoorden **gehen** en **worden** als er sprake is van een daadwerkelijk "lopen"

U gaat hier naar links en dan meteen rechts.
En wanneer **gaat u** weer naar huis?

gaan in de betekenis van "zullen"
Ik ga u nu kort iets vertellen over de vlucht.

dürfen

Darf ich Sie etwas fragen?
Sie dürfen nur ein Stück Handgepäck mitnehmen.

mögen

Mögen Sie Tomatensaft?
Ich mag meine Kollegin Etise sehr.

ich möchte, du möchtest, er möchte, ...
Ich möchte Sie bitten, noch kurz zu warten.
Möchten Sie (gern) einen Gangplatz?

gehen

Sie gehen hier nach links und dann sofort rechts.
Und wann **gehen Sie** wieder nach Hause?

worden

Ich werde Ihnen jetzt kurz etwas über den Flug erzählen.

voorbeeld 4: gesprekken voeren

voorbeeld 5: theorie

6 Redemittel

In diverse hoofdstukken staat aan het eind het onderdeel *Redemittel*. Hierbij worden op verschillende manieren frequent gebruikte zinnestjes geoefend:

- welk antwoord hoort bij welke vraag,
- hoe zeg je ...,
- hoe vraag je ...

Op deze manier leert de student snel en adequaat op situaties, vragen te reageren.

7 Spaß muss sein!

Onder het motto: 'Spaß muss sein', staan er in elk hoofdstuk - net als in mijn A1-methode - een of twee kruiswoordraadsels, die in het begin makkelijk zijn, maar dan steeds moeilijker worden. De oplossing is een woord, dat betrekking heeft op het onderwerp van dat hoofdstuk. Ook staan er enkele anekdotes over grappige ervaringen van cabin attendants.

2.06 Eine informelle E-Mail schreiben

Lesen Sie zuerst die E-Mail und umkreisen Sie das richtige Wort: a, b oder c. Schreiben Sie dann diese E-Mail ab.

[Beste] 1 Hans,
 [Hartel] 2 Dank für die schöne Geburtstagskarte, die du mir [gestuurd hebt] 3 4.
 Wirklich super, dass mein bester Freund diese Woche an mich gedacht (hebben) 5.
 Ich (lezen) 6, dass ihr (Katrin, Werner und du) eine schöne Zeit in Basel (beleven) 7.
 Was (hebben) 8 ihr so alles (bezoeken) 9 und wie (zijn, o.t.t.) 10 die Jugendherberge?
 Nächstes Jahr (reizen) 11 wir wieder zusammen in den Urlaub, oder?
 Macht's gut!
12 13
14 Hanneke

1. a. Liebes b. Liebe c. Lieber 8. a. hast b. habt c. hat
 2. a. herzlichen b. Herzlich c. Herzlichen 9. a. besuchen b. besuchte c. besucht
 3. a. schicken b. geschickt c. schickte 10. a. ist b. war c. sein
 4. a. hast b. habt c. hat 11. a. reißen b. reizen c. reisen
 5. a. hast b. habt c. hat 12. a. Liebes b. Liebe c. Lieber
 6. a. liest b. lest c. lese 13. a. Grüßen b. Grüße c. Grüfle
 7. a. erlebst b. erlebt c. erleben 14. a. Deine b. Dein c. Deins

Neue E-Mail Posteingang Gesendet Gelöscht WEBMAIL

voorbeeld 6: een e-mailtje schrijven

Om deze 1e nieuwsbrief niet te lang te maken, volgt er over enkele weken nog een 2e, waarbij ik zal ingaan op:

1. de inhoud van de hoofdstukken van deze A2-methode met daarbij nog enkele voorbeeldbladzijden.
2. het vervolg met een B1-boek. In deze methode zal extra aandacht worden besteed aan de vaardigheden luisteren, spreken en gesprekken voeren i.v.m. examinering.
3. een grammatica-boekje (80-90 blz.) met de onderwerpen zoals deze in het ERK beschreven worden voor de niveaus A2/B1 en met talrijke voorbeeldzinnen en oefeningen voor de toeristische opleidingen: hospitality, leisure, reizen en luchtvaartdienstverlening. Ook zijn er kleine toetsen met meerkeuze-antwoorden gemaakt.
4. het voorstel om vanuit Scholar een soort toetsenbank te organiseren, waaraan diverse gebruikers van de methodes meewerken en die daar vervolgens ook gebruik van mogen maken.

Hopelijk heb ik met deze nieuwsbrief jullie interesse weten te wekken. Ik ben dan ook heel nieuwsgierig naar jullie reacties en opmerkingen. Jullie kunnen deze sturen naar: scholarvof@home.nl.

5.11 Spreken - Gepäckermittlung

Situation
 Sie arbeiten am Schalter **Lost & Found**. Ein Passagier kommt zu Ihnen und sagt, dass sein Koffer nicht angekommen ist.

Auftrag
 Lesen und hören Sie nochmals die Texte und das Gespräch über verlorenegegangenes Gepäck. Sie schreiben zuerst auf einen Zettel und dann auf diese Seite die kurzen (!) Sätze auf. Daneben schreiben Sie die 15 Stichwörter, die Sie beim Sprechen gebrauchen dürfen. Sie können mit eigenen Stichwörtern arbeiten und / oder von folgenden Hinweisen/Stichwörtern Gebrauch machen.

Verlustmeldung mit PIR-Formular
 - Name, Adresse, Wohnort, ...
 - Reiseverlauf (gereist von ... nach ... und Flugdaten)
 - Beschreibung des Gepäcks im Detail (Farbe, Marke, besondere Kennzeichen)
 - Registrierungsnummer des Koffers (auf dem Flugticket)
 ...
 die PIR-Nummer: Kombination von 10 Buchstaben und Ziffern
 die PIR-Nummer im Internet: Status des Gepäcks (Vergl. Track & Trace)
 Passagier: eine Kopie des PIR-Formulars
 Wartezeit
 Gepäck wird gefunden. Und dann?
 Gepäck geht verloren! Und dann?

Kurze deutsche Sätze

Stichwörter [15]

die Ankunft

voorbeeld 7: spreken

Ook is het mogelijk, om mij te bellen voor uitgebreidere dan wel specifieke informatie over de methode(s): 043-3653010 of 06-55811071.

Tot slot nog de mededeling, dat jullie ook nog veel informatie vinden op de onlangs vernieuwde website: www.scholarvof.nl. Deze is nog in aanbouw en tips van jullie kant voor het verbeteren en/of aanvullen zijn van harte welkom.

Beste Grüße
 Peter Schols